

Asia: VN/27217/2021

Valtioneuvoston periaatepäätös yrittäjyydestä

Lausunnonantajia pyydetään vastaamaan seuraaviin kysymyksiin:

1. Onko yrittäjyyden periaatepäätöksessä otettu huomioon yrittäjyyden edistämisen näkökulmasta keskeisimmät asiat?

Ei. Mitä lisäisit tai muuttaisit? [Erilaiset yrittäjyyden muodot kuten osuuskuntayrittäjyys tulisi nykyistä paremmin näkyä periaatepäätöksessä. Ihmiset lähtevät yrittäjäksi erilaisin motiivein, mikä vaikuttaa siihen, millaisen yritysmuodon he valitsevat. Yhteisyrittäjyys kiinnostaa tutkimusten perusteella esimerkiksi nuoria ja koulutettuja aikuisia. Osuuskunta edustaa yhteisyrittäjyyttä ja antaa valmiin rakenteen luoda alustan, jossa yrittämistä voidaan yhdessä harjoittaa tavoitteiden saavuttamiseksi. Yrittäjien välinen keskinäinen yhteistyö ei näy periaatepäätöksessä riittävällä painolla. Periaatepäätöksen tavoitteet kasvusta ja kansainvälistymisestä ovat hyvät ja kunnianhimoiset. Pelkkä verkostoituminen ei ole riittävä keino saavuttaa näitä tavoitteita, vaan tarvitaan yrittäjien uudenlaisia pysyviä yhteistyömalleja, alustoja. Osuuskunta on mielestämme erinomainen yrittäjien yhteistyön malli, jossa yrittäjät jäsenomistajina paitsi vaihtavat tietämystä ja oppivat niin luovat yhteisen alustan ja päätöksentekojärjestelmän tavoitteiden saavuttamiseksi. Tällainen yhteistyö parantaa myös pk-yritysten neuvotteluvoimaa kilpailutuksissa ja hankinnoissa. Yritysyhteistyön ja alustojen merkitystä ei ole riittävästi huomattu ja näemme niissä potentiaalia. Osuuskunta alustana sopii hyvin muun muassa sotealan yrittäjien yhteistyömuodoksi sekä haja-asutusalueiden yrittäjyyden kasvattamiseen, osaamisen kehittämiseen ja alueiden palveluvajeiden korjaamiseen. Yrityspalveluhenkilöstön osaamisessa on puutteita, joita tulisi kehittää esimerkiksi neuvokoulutuksella. Tästä esimerkkinä on osuuskunnan ja sen tarjoamien mahdollisuuksien heikko tuntemus yritysmuotona. Julkisen hallinnon asiantuntijoiden ja neuvojien riittävä kaikkien yritysmuotojen tuntemus tulee varmistaa koulutuksella ja muilla tukitoimilla. Omistajanvaihdoksissa tulee kannustaa ottamaan käyttöön Employee-buy-out (EBO) malli.]

2. Mitä tulisi erityisesti ottaa huomioon yrittäjyyden periaatepäätöksen toteuttamisessa?

Muutosehdotukset periaatepäätöksen vastaaviin kohtiin:

Kohta 1.4. Yleiskommentti: Vastuullisuus on hyvä lähtökohta pk-yritysten toiminnan kehittymiselle. Osuuskunnissa vastuullisuus ja yrityksen arvopohja kohtaavat luontevalla tavalla.

Kohta 2. Tekstiehdotus: Keskeisimpiä toimintaympäristöön vaikuttavia asioita ovat esimerkiksi verotus, rahoitus, osaaminen, toimiva kilpailu, sääntely ja asiointi- ja yrityspalvelut yrityksille.

Kohta 2.7. Tekstiehdotus: Tuetaan pk-yritysten ja erityisesti aloittavien yrittäjien liiketoimintaosaamista, verkostoitumista, yhteistyötä ja kannustetaan pk-yrittäjiä koko työuran mittaiseen osaamisen kehittämiseen.

Kohta 2.8. Tekstiehdotus: Otetaan huomioon myös maahanmuuttaja-, nais-, maaseutu-, sarja- ja portfolioyrittäjien sekä perheyrittäjien ja osuuskuntien erityistarpeet sekä yhteiskunnalliset yritykset.

Kohta 2.8. Tekstiehdotus: Mahdollistetaan automaattinen päätöksenteko ja sähköinen yritysten rekisteröinti asiointiprosessien nopeuttamiseksi (tämä ei toimi esimerkiksi osuuskuntien osalta).

Kohta 2.9. Tekstiehdotus: Kehitetään rahoitusmarkkinoiden toimivuutta ja julkisten rahoitustuotteiden saatavuutta kaiken tyyppisten yritysten käyttöön ja paikataan tarvittaessa markkinapuutteita politiikkatoimin (tämä ei kaikilta osin toimi esimerkiksi osuuskuntien osalta).

Kohta 5.1. Lisäsehdotus: Omistajanvaihdoksissa tulisi nykyistä enemmän hyödyntää n.s. Employee Buy-Out -mallia, jossa yrityksen työntekijät hankkivat yrityksen sen omistajalta. Tämän mahdollistamiseksi osakeyhtiön rinnalla nykyistä useammin tulee harkita osuuskuntamallia, joka on parhaimmillaan, kun ostajia on useita.

3. Ovatko yrittäjyyden periaatepäätöksen toimenpiteet poikkihallinnollisen yhteistoiminnan ja koordinaation varmistamiseksi riittävät (toimenpide 6.1.)?

Kyllä.

4. Ovatko esitetyt seurantamittarit kattavat yrittäjyyden periaatepäätöksen seuraamiseksi (kohta IV)?

-

5. Miten voidaan kehittää ministeriöiden välistä poikkihallinnollista yhteistyötä yrittäjyyden periaatepäätöksen toteuttamiseksi?

On tärkeää, että valtioneuvostossa ministeriöt toimivat hyvässä yhteistyössä yrittäjyysasioissa. Osuuskunta-asioihin vaikuttavat monien ministeriöiden toimet: sosiaaliturva erityisesti työosuuskunnissa (STM); elinkeinopolitiikka, yritysneuvonta, kehitysohjelmat (TEM); maaseudun yritystoiminta, infrastruktuuriosuuskunnat (MMM ja YM); Verotus (VM); yhteisöainsäädäntö (OM) ja monet muut.

Kannustamme jatkossakin hyvään koordinaatioon, jotta kaiken tyyppiselle yrittäjyydelle on mietityt toimintaympäristöt.

6. Muut mahdolliset huomiot yrittäjyyden periaatepäätökseen.

Tässä yksityiskohtaisia muutosehdotuksia periaatepäätöksen johdantoon:

Sivu 1, Johtamis- ja liiketoimintaosaaminen:

”On koko yhteiskunnan etu, että uusien työpaikkojen luomisesta vastaaville yrityksille taataan parhaat mahdollisuudet kasvaa, uudistua ja pärjätä kansainvälisessä kilpailussa. Keskeisiä keinoja tämän takaamiseksi ovat osaajapulan helpottaminen, kannustava ja kilpailukykyinen verotus, omistajanvaihdosten vauhdittaminen, kasvun edellyttämän johtamis- ja liiketoimintaosaamisen parantaminen, kansainvälistymisen tukeminen sekä sujuvat viranomaisprosessit.”

Sivu 2, Yritysten keskinäisen yhteistyön lisääminen:

” ... Tukea pk-yritysten ja erityisesti aloittavien yrittäjien liiketoimintaosaamista, verkostoitumista, keskinäistä yhteistyötä (esimerkiksi osuuskunta-alustojen avulla) ja kannustaa pk-yrittäjiä koko työuran mittaiseen osaamisen kehittämiseen.”

Sivu 2, Osuuskuntien huomiointi:

”Ottaa kaiken tyyppisten pk-yritysten erityispiirteet huomioon työlainsäädäntöä kehitettäessä, kuten työosuuskunnat.”

Sivu 2, Omistajanvaihdokset ja osuuskuntamalli:

”Edistää keinoja omistajanvaihdosten sujuvoittamiseksi mukaan lukien Employee-buy-out (EBO) malli.”

Huhtala Kari
Osuustoimintakeskus Pellervo ry